

(Lovforslag nr. L 197).

76. møde

Fredag den 18. april 1980 kl. 11.00

Dagsorden:

1) Tredje behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om boligbyggeri. (Foranstaltninger ved huslejeaktioner i almennyttigt boligbyggeri og boliger for unge under uddannelse samt ændring af bestemmelserne om bygningskader).

(Lovforslag nr. L 109).

2) Tredje behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunal indkomstskat.

(Lovforslag nr. L 155).

3) Tredje behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om støtte til erhverv i Grønland.

(Lovforslag nr. L 146).

4) Tredje behandling af:

Forslag til lov om ændring af merværdiafgiftsloven. (Tilbagebetaling af afgift).

(Lovforslag nr. L 130).

5) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning vedrørende produktion og eksport af krigsmateriel [af Bilgrav-Nielsen (RV) m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 72).

6) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om autorisation af læsesmede [af Arne Melchior (CD) m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 92).

7) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af vilkår for statsgaranterede lån til tørkeramte landmænd.

Meddelelser fra formanden:

Tredje næstformand (Ove Jensen):

Medlemmer af folketinget Askjær Jørgensen (FP) og Glensgård (FP) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt af fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til energiministeren om at trække et aktstykke om garanti for statsligt olieopkøb tilbage fra finansudvalget.

(Beslutningsforslag nr. B 127).

Uddannelsesudvalget har afgivet betænkning over:

Forslag til lov om statsstøtte til Den Frie Lærerskole og Det Nødvendige Seminarium.

(Lovforslag nr. L 122).

Eksemplarer er omdelt.

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Askjær Jørgensen (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til energiministeren om at trække et aktstykke om garanti for statsligt olieopkøb tilbage fra finansudvalget.

(Beslutningsforslag nr. B 127).

Jeg skal i øvrigt henvise til forslaget tekst og de bemærkninger, der ledsager dette.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Tredje behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om boligbyggeri. (Foranstaltninger ved huslejeaktioner i almennyttigt boligbyggeri og boliger for unge under uddannelse samt ændring af bestemmelserne om bygningskader).

(Lovforslag nr. L 109. Fremsat 24/1 80. Første behandling 6/2 80. Betænkning 20/3 80. Anden behandling 16/4 80).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Kaj Poulsen (S):

Dette lovforslag, som lige så godt kunne have heddet »lex Galgebakken«, vil nu blive en realitet. Man kunne som undertitel til dette lovforslag godt have skrevet, at det er til at bekæmpe nogle fuldstændig vanvittige VS-tendenser, som vi har set i byggeriet Galgebakken.

Jeg skal fra socialdemokratiets side beklage, at det har været nødvendigt at fremsætte og gennemføre et forslag af denne art. Men på grundlag af den udvikling, vi har set, specielt i byggeriet Galgebakken, har det altså været nødvendigt. Jeg tror, at disse mennesker, som har kørt fuldstændig vanvittigt omkring huslejeboykotterne, dermed har gjort den samlede boligsektor en meget dårlig tjeneste.

Vi beklager altså som sagt, at dette forslag skal gennemføres, men vi må naturligvis på grund af udviklingen lykønske ministeren med gennemførelsen af lovforslaget, endda på ministerens fødselsdag. Til lykke med det!

Bjørn Elmquist (V):

I betænkningen fra boligudvalget om dette lovforslag hedder det, at venstre vil redegøre for sin holdning ved tredje behandling.

Jeg skal da her forklare, at vi nok kan se visse argumenter for at prøve at afdramatisere situationen omkring huslejeboykot. På den anden side er vi egentlig ikke tilhængere af, at man gennemfører denne ordning. Vi frygter, at man så at sige giver disse aktioner et skær af legalitet. Vi har et retligt tvangsapparat i Danmark, og dette vil komme til at fremstå som en undtagelse derfra. Ligesom der i visse dele af befolkningen er den holdning, at det, at man ikke betaler skat, måske er til at overse som et problem, kan man få det indtryk, at man nu skal ligestille manglende skattebetaling med huslejeboykot og manglende betaling af husleje. Vi mener ikke, at vi kan støtte dette lovforslag, og derfor vil venstre undlade at stemme.

Kalnæs (SF):

Hvis dette lovforslag lige så godt kunne have heddet »lex Galgebakken«, som hr. Kaj

Poulsen foreslog, så var der al mulig grund til at tage lovforslaget tilbage nu, eftersom huslejeaktionen på Galgebakken er hørt op. Men sagen er den, at det kunne dette lovforslag ikke lige så godt have heddet, for der ligger en hel del andet i dette lovforslag. Det drejer sig ikke blot om det almennyttige byggeri, men også om kollegierne.

Vi opfatter det i SF som et lovforslag, der koncentrerer en hel del magt hos boligministeren. Det betyder nemlig, at boligministeren ikke mere behøver at gå ind i alvorlige diskussioner, hverken med lejere i almennyttigt byggeri eller med beboere på kollegier, men i stedet for simpelt hen kan diktere sin løsning, fordi man gennem muligheden for løntilbageholdelse og inddragelse af studistøtten, i det omfang der skyldes husleje på kollegierne, kan tvinge folk til at rette sig efter diktaterne.

Den anden ting er, at lovforslaget indeholder mange urimelige ting, idet det drejer sig om, at man opgiver folks deltagelse i huslejeboykot til deres arbejdsgivere ...

Tredje næstformand (Ove Jensen):

Der er for megen uro både i salen og i sidegangen!

Kalnæs (SF):

...hvilket giver arbejdsgiverne muligheder for at gribe ind over for ansatte, der har deltaget i huslejeboykot. Vi anser det i SF for en meget farlig udvikling, man dér har sat i gang.

Det, det drejer sig om for kollegianernes vedkommende og for uddannelsessøgendes vedkommende i det hele taget, er, at man i stedet for at lave restriktioner, som gør det umuligt for dem at protestere effektivt imod de urimelige levevilkår, de har, skulle gøre noget for at forbedre disse levevilkår, men i stedet for laver man drastiske modforholdsregler mod deres protester.

Vi må derfor fra SFs side opfordre meget kraftigt til, at man stemmer imod dette lovforslag, som indfører nogle urimelige nye ting i vores samfund.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Jeg skal kun kort sige, at hr. Kalnæs' udgangspunkt er forkert. Når hr. Kalnæs herfra

(Kaj Poulsen]

siger, at huslejeaktionen på Galgebakken er ophørt, er det forkert. Huslejeaktionen på Galgebakken er ophørt, når de deponerede penge er betalt tilbage fuldt og helt til Vridsløselille Andelsboligforening.

Dræbye (RV):

Det lykkedes ikke ved andenbehandlingen af forslaget i onsdags at overbevise skatteministeren om, at det er en helt urimelig praksis, man har efter kildeskattelovens § 73, hvorefter arbejdsgiveren får oplysninger om arten af den offentlige fordring, som går til oprævning på denne måde.

Den radikale gruppe vil trods det stemme for lovforslaget, som det ligger nu, og det sker i tillid til, at folketingets flertal i almindelighed, socialdemokratiet i særdeleshed og skatteministeren i særdeles særdeleshed vil indse det fornuftige i, at denne praksis er urimelig, og derfor, når det radikale forslag om en ændring af praksis kommer til behandling, vil afskaffe den.

Mølgaard (DR):

Retsforbundets gruppe finder huslejeboycotaktioner ulykkelige under alle omstændigheder. I alle tilfælde er de også urimelige, men hvor urimeligheden ligger, kan unægtelig variere ikke så lidt, og vi finder, at den i mange tilfælde entydigt har ligget i urimelige boligpolitiske og øvrige politiske forhold i en sådan grad, at man ikke bør lukke øjnene for sådanne bagvedliggende årsager til aktionerne.

Uden nogen kærlighed til aktioner som sådanne må vi generelt nære stor betænkelighed ved et lovforslag som dette, der strømliner et sanktionssystem imod disse aktioner og sidestiller egentlige privatretlige fordringer med offentligretlige fordringer, sådan at man kan inddrive midler ad skatteteknisk vej. Vi synes, det er urimelig vidtgående, vi synes, at de fordringer, som almennyttige selskaber måtte have i forhold til lejerne, bør inddrives, som var det rent og skært privatretlige fordringer, for hvilke der jo er opbygget et sanktionssystem.

Vi nærer ikke som de radikale tillid til, at det vil være muligt på et senere tidspunkt at etablere et system, der sikrer, at private oplysninger ikke kommer uvedkommende i hænde, sådan som de vil komme det med

dette lovforslag. Vi synes, at de radikale dermed er med til at indføre et system, hvorefter man har tillid til, at der senere gennemføres en anden lovgivning, men vi er ikke tilstrækkelig overbevist om, at den vil blive gennemført, og derfor vil vi i overvejende grad fra retsforbundets gruppes side stemme imod, idet et enkelt medlem af gruppen dog vil undlade at stemme.

Kirsten Jacobsen (FP):

Som det har været sagt flere gange, burde dette forslag jo i sig selv være overflødigt – jeg tror, det var venstres ordfører, der sagde det – fordi vi har visse tvangsretsmidler, som man kan tage i anvendelse, når folk ikke betaler de penge, de skal, og de går jo ud på, at hvis man ikke betaler sin husleje, så bliver man sat ud. Og det burde selvfølgelig være sådan. Men vi, der har fulgt sagerne et stykke tid, ved jo, at det ikke sker, og det er måske, fordi kommunerne altid har pligt til at genhuse de mennesker, de sætter ud, og så flytter man problemet fra den ene lejlighed til den anden. Jeg synes, det er forkert, men regeringen og folketingsflertallet har altså haft en anden opfattelse.

Vi ved jo også godt, at det ikke burde være sådan, at man i sociale boligselskaber bare kommer rendende til regeringen og får penge, hver eneste gang der er huslejeboycot. Det burde ikke være sådan. Men oppe i finansudvalget er der et flertal, som giver ministeren penge, hver gang han kommer og beder om det. Det burde heller ikke være sådan. De burde ikke have en krone, så kunne vi få skovlen under de selskaber, men det kan vi heller ikke. Og hvad er så alternativet? Så er alternativet, at de får alle pengene uden at skulle betale nogen af dem tilbage, og det kan vi da kun beklage.

Og så kommer ministeren nu med et forslag, og efter at vi har haft ministeren i kraven, har han jo i hvert fald bundet sig meget stærkt til at søge at få pengene hjem igen. I tillid til det må jeg – selv om jeg ikke normalt har stor tillid til det, socialdemokratiet finder på at gøre – altså vurdere dette forslag sådan, at enten bevilger vi rask væk pengene til de sociale boligselskaber uden at få nogen penge tilbage, vi tillader folk at lade være med at betale husleje uden at smide dem ud, eller også bliver ministeren nu efter forslaget

[Kirsten Jacobsen]

i hvert fald forpligtet til at kradse nogle af pengene hjem igen. Og så må jeg se på det ud fra hensynet til den slunkne statskasse og sige, at det sidste forslag i hvert fald må være et mindre onde for statskassen end de efter min mening urimelige forhold, der hersker i øjeblikket.

Derfor vil jeg stemme for ministerens forslag. Selv om jeg er i groft mindretal i min gruppe, vil jeg stemme for det. Det andet medlem af fremskridtspartiet i boligudvalget ville have stemt for det, hvis han havde været her. Der påhviler ministeren et stort ansvar for at leve op til det, han har lovet os om at få pengene hjem igen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 94 stemmer mod 30; 19 stemte hverken for eller imod.

Tredje næstformand (Ove Jensen):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunal indkomstskat.

(Lovforslag nr. L 155. Fremsat 28/2 80. Første behandling 19/3 80. Betænkning 10/4 80. Anden behandling 15/4 80).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 144 stemmer.

Tredje næstformand (Ove Jensen):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om støtte til erhverv i Grønland.

(Lovforslag nr. L 146. Fremsat 22/2 80. Første behandling 14/3 80. Betænkning 27/3 80. Anden behandling 15/4 80).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 130 stemmer mod 14.

Tredje næstformand (Ove Jensen):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Tredje behandling af:

Forslag til lov om ændring af merværdiafgiftsloven. (Tilbagebetaling af afgift).

(Lovforslag nr. L 130. Fremsat 14/2 80. Første behandling 26/2 80. Betænkning 26/3 80. Anden behandling 15/4 80).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 123 stemmer mod 19.

Tredje næstformand (Ove Jensen):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af: